

PSZICHOPEDAGÓGIA SZAKIRÁNY

Kurzuskód	Kurzusnév	Tagozat	Tantervi félév
LBPSZ-574	Szakpedagógiai gyakorlat 1.	Levelező	5.
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
10 óra	3 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

Helyszín

óvoda

A gyakorlat célja

A Hallgatók az óvodában ismerjék meg és jellemezzék az intézmény tevékenységét, az óvoda szervezeti felépítését, tanulmányozzák az intézményi dokumentációt, ismerjék meg az itt dolgozó szakemberek feladatait, a pszichopedagógiai munka lehetőségeit. A Hallgatók figyeljék meg az óvodai csoport mindennapi tevékenységeit, hospitáljanak a csoportfoglalkozásokon, a fejlesztő foglalkozásokon. Aktívan kapcsolódjanak be a pedagógiai/gyógypedagógiai munkába, az óvodai program szerinti tevékenységekbe (különös tekintettel a játéktevékenységekre), ismerjék meg és jellemezzék a gyermekcsoportot, önállóan tervezzenek és tartsanak egyéni, illetve (kis)csoportos fejlesztő foglalkozásokat, pedagógiai célú (re)habilitációs foglalkozásokat, részfoglalkozásokat. Válasszanak ki egy gyermeket (a Gyakorlatvezetővel egyeztetve), majd az óvodai csoportban és az egyéni/kiscsoportos fejlesztéseken figyeljék meg. A megfigyeléseket, a rendelkezésre álló dokumentációk tanulmányozását, valamint a pedagógusokkal (ha mód van rá, a szülővel) történő megbeszélést követően, a Gyakorlatvezetővel egyeztetve írjanak egy pedagógiai véleményt. Cél, hogy mind a tipikus, mind az eltérő fejlődésű gyermekek viselkedéséről szerezzenek tapasztalatot a Hallgatók.

A gyakorlat rendje, szervezése

A gyakorlat a levelező tagozaton 10 kontaktóra. A kontaktóra a célzott hallgatói aktivitásokat foglalja magában, a hospitálások mellett a foglalkozások (egyéni és/vagy kiscsoportos fejlesztő, (re)habilitációs foglalkozások) megtartását. A kontaktórák klasszikus értelmezésén túl a Hallgató bekapcsolódhat az intézmény lehetőségeinek és kínálatának megfelelően még további intézményi tevékenységekbe (pl. értekezletek, team-munka, rendezvények, stb.).

A gyakorlat teljesítésének feltételei, ellenőrzés, értékelés

Feltételek:

- az órákon való jelenlét (lásd HKR. 66. §.)
- legalább 1 önálló kiscsoportos fejlesztő foglalkozás megtartása
- a gyakorlati dokumentáció határidőre történő benyújtása

Ellenőrzés:

A gyakorlat helyszínén a Gyakorlatvezető a gyakorlat során ellenőrzi a Hallgató teljesítményét, illetve a gyakorlatért felelős oktató alkalmasságúan hospitálhatja a Hallgatók által vezetett órákat és áttekinti a beadandó írásos anyagot.

Értékelés:

A gyakorlat gyakorlati jeggyel zárul. A Hallgató munkáját az intézményben a Gyakorlatvezető az értékelő lapon az osztályzatra tett javaslatával értékeli és minősíti, szükség esetén kapcsolatot tart a

gyakorlatért felelős oktatóval. A gyakorlat minősítésének és a dolgozat színvonalának figyelembe vételével a gyakorlatért felelős oktató adja a végleges jegyet.

A Gyakorlatvezető feladatai

- Segítse a Hallgatót a gyakorlat feltételrendszerének biztosításában (tárgyi, személyi vonatkozásban, programszervezésben):
 - segítse a Hallgatót az intézmény dokumentumainak megismerésében,
 - ismertesse meg a pszichopedagógiai feladatokkal, lehetőségekkel.
- Segítse a Hallgatót, hogy megismerje az óvodai csoport mindennapos életét, a családdal való együttműködés és az intézményekkel, szakemberekkel való együttműködés gyakorlatát.
- Segítse a lehetőségekhez képest a hallgató fokozatos bekapcsolódását az óvoda munkájába. Irányítsa a hallgatói hospitálást, szakmai tevékenységeket, majd minél több aktív tevékenység végzésére adjon módot a hallgatóknak.
- Támogassa a Hallgató aktív nevelési, fejlesztési tevékenységét, segítse az egyre önállóbb foglalkozásvezetés kialakítását.
- Nyújtson segítséget a pedagógiai vélemény elkészítéséhez, szükség szerint korrigálja a Hallgató írásos munkáját.
- Biztosítson folyamatos konzultációt, értékelést, visszacsatolást a Hallgató tevékenységével kapcsolatban, értékelésével segítse a Hallgató fejlődését.
- Ösztönözze a Hallgatót saját tevékenysége elemző, kritikai értékelésére.
- Értékelje a Hallgató munkáját ötfokozatú gyakorlati jeggyel.
- Szükség, felmerülő probléma esetén konzultáljon a gyakorlatért felelős oktatóval.

A Hallgatókkal szemben támasztott követelmények, feladatok

- Legyen képes az eltérő fejlődés, az érzelmi fejlődésbeli, viselkedésbeli és/vagy teljesítménybeli eltérések, nehézségek, zavarok megfigyelésére.
- Legyen képes az anamnesztikus adatok elemzésére, az okok és a tünetek elemzésére.
- Legyen képes a Gyakorlatvezető segítségével pedagógiai véleményt írni.
- Tudjon foglalkozási tervet készíteni és azt megvalósítani.
- Az intézményben működjön együtt a fejlesztésben, ellátásban érintett partnerekkel, szakemberekkel.
- A Hallgató gyakorlatát köteles a Gyakorlatvezető útmutatásainak megfelelően, az intézmény házirendjének és szabályainak betartásával végezni.
- Az igazolt hiányzásokat a Gyakorlatvezetővel egyeztetett időpontokban kell pótolni. A hiányzások pótlására csak a gyakorlatért felelős oktatóval történt egyeztetést követően kaphat lehetőséget a hallgató.
- Az intézmény megismerése, bemutatása: az intézmény atmoszférája, küldetésfilozófiája, nevelési hitvallása, szemlélete, pedagógiai irányzata, fenntartója, adottságai, környezete, az épületek állaga, környezete, tárgyi feltételei, a helyiségek elrendezése, berendezése, felszereltsége, személyi feltételei, szakmai team, gyermeklétszámok, programok, események, specialitások (pl. integráció).
- Az intézményi dokumentumok tanulmányozása, bemutatása: óvodai szakmai dokumentumok, pedagógiai program, éves munkaterv, házirend, hetirend, csoportnapló, fejlesztési tervek, pedagógiai vélemények, szakvélemények, feljegyzések, jogszabály szerinti iratkezelés.
- Az intézményi kapcsolatok és együttműködés jellemző gyakorlatának megismerése, bemutatása: a családdal, a nevelési, oktatási intézményekkel, társintézményekkel, pedagógiai szakszolgálatokkal, gyermekidegongozóval, gyermekjóléti szolgálattal, hatóságokkal, segítő szervezetekkel, a szűkebb-tágabb környezettel.
- Az adott gyermekcsoport megfigyelése és jellemzése (az adatvédelmi szabályok betartásával): létszám, életkori, nemi összetétel, légkör, szociokulturális jellemzők, kötetlen és

kötött foglalkozások, szabad tevékenységek, direkt és indirekt irányítás, csoportdinamika, társas kapcsolatok, csoport erősségei, nehézségei, kitűzött célok és eredmények.

- A pszichopedagógiai munka, az alkalmazott szűrések, megfigyelések, felmérések, a tervezés és a fejlesztések kivitelezésének megfigyelése, a szakvélemények, egyéni fejlesztési tervek megismerése, a fejlesztő munka értékelésének és további tervezésének megismerése, az összefüggések elemzése.
- Értékelő-elemző megbeszélés, felkészülés, konzultáció (Gyakorlatvezetővel).
- A csoport életébe való bekapcsolódás (segítés az öltözésnél, mosdóban, étkezéseknél, altatásnál, udvari és benti játéknál), az intézményben zajló programokban való aktív részvétel.
- Egyéb folyamatokban való aktív részvétel (pl. értekezletek, team-megbeszélések, stb.).
- 1 egyéni/kiscsoportos fejlesztő foglalkozás megtartása, óraterv készítése. (Lehetőség szerint a választott gyermeknek tartott egyéni vagy kiscsoportos foglalkozás.) A foglalkozásokhoz tervezetet kell készíteni, s azokat a Gyakorlatvezetőnek be kell mutatni a foglalkozás előtt legkésőbb három nappal.
- Egy érzelmi fejlődésbeli, viselkedésbeli és/vagy teljesítménybeli eltérést, nehézséget vagy zavart mutató gyermekről (az adatvédelmi szabályok betartásával) pedagógiai vélemény írása a Gyakorlatvezetővel egyeztetetten. Ehhez kapcsolódóan a gyermek összes dokumentumának tanulmányozása, a pedagógusok véleményeinek tanulmányozása, a gyermek csoportban és fejlesztő foglalkozáson való megfigyelése (fókuszban egy-egy kiemelt szempont, pl. kommunikáció, kötetlen játék, önkiszolgálás, kudarcűrítés, ahol az adott viselkedés pontos, objektív leírása mellett a körülmények és a viselkedés eredménye is megjelenik), felmérések alkalmazása, értékelése, a kapott eredmények, ill. azok konklúzióinak a fejlesztési folyamatban való alkalmazása a Gyakorlatvezetővel egyeztetetten. A következő fő adatok megjelenítése:
 - anamnesztikus adatok,
 - családi háttér,
 - jelen állapot: megjelenés, általános tájékozottság, beszéd, beszédértés, kommunikáció, társas viselkedés, szabad játéktevékenységek, érzékelés és észlelés, kognitív funkciók, jutalmazhatóság, érzelmi reakciók, nagy- és finommozgások, önkiszolgálás,
 - kiemelt erősségek, nehézségek
 - szakemberek fejlesztési, ill. egyéb javaslatai,
 - szülők bevonása a fejlesztési terv készítésébe, fejlesztési folyamatba,
 - jelenleg folyó munka, feladatok, részeredmények,
 - az egyéni fejlesztési terv céljai, feladatok, mérések, eredmények, további tervezés, javaslat (további vizsgálat, szakember bevonása) megfogalmazása.
- A kötelezően előírt feladatokon túl, amennyiben a Hallgatók igénylik és van rá lehetőség szigorúan előre egyeztetve a gyakorlatvezetővel a gyakorlati óraszám felül egy elméleti kurzus feladatait is elvégezhetik a Hallgatók a gyakorlólóhelyen: (további) megfigyelések a csoportban, játéktevékenységek kezdeményezése néhány kiválasztott gyermekkel, vagy a csoporttal, részképesség tesztek felvétele. Kérdések feltevése / interjúkészítés / kérdőív felvétele az óvodapedagógusokkal, gyógy- vagy fejlesztő pedagógusokkal, szülőkkel. Ezekről a tevékenységekről az adott elméleti kurzus felületén számolnak be a hallgatók, nem a gyakorlati kurzusfelületen.